

Amagerbro provsti

Frankrigsgade 1
2300 København S.-
PROVSTIUDVALGET

Kirkeministeriet
(fremsendt pr. e-post)

Amagerbro Provsti, den 2. februar 2010

Amagerbro provstiudvalgs svar til kirkeministeriets betænkning nr. 1511 omhandlende
"Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud".

Provstiudvalget er enigt med biskoppernes, provsternes, præsternes og menighedsrådenes repræsentanter i udvalget i, at det som udgangspunkt bør foretrækkes, at den nuværende ordning for statens tilskud til folkekirken videreføres, således at der ikke sker en omlægning til bloktilskud, der ydes til de samfundsopgaver, som folkekirken varetager.

Betænkningens gennemgang af de ændringer i de kirkelige love en ændring af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud nødvendiggør, viser klart, at denne ændring ikke er rent matematik, men vil betyde ændringer af folkekirken både på kort og langt sigt. Der er altså på ingen måde tale om en indholdsneutral økonomisk ændring. Derfor bør en ændring ikke ske, førend der har fundet en bred drøftelse sted af, om man virkelig ønsker en ændring af folkekirken hen imod en løsgørelse fra staten.

I betænkningens indledning er der citeret følgende sætning fra regeringsgrundlaget fra den 23. november 2007: " Af hensyn til den brede opbakning bag folkekirkeordningen vil regeringen omlægge statens økonomiske støtte til folkekirken fra tilskud til præstelønninger mv. til en støtte til de samfundsopgaver, som folkekirken varetager,...". Provstiudvalget er helt uenigt med regeringen i, at dette argument på nogen måde skulle være tvingende eller at af skulle ændre på befolkningens opslutning bag folkekirken. Befolkningens numeriske tilslutning til folkekirken er samlet set på ca. 80 %, og provstiudvalget tror ikke på, at en ændring af statens tilskud til folkekirken vil ændre på dette forhold hverken i en større eller mindre tilslutning. Desuden er provstiudvalget af den opfattelse, at kritikken af den nuværende ordning ikke vil blive mindre fra religiøse grupper uden for folkekirken eller fra ikke kristne eller bevidst ateistiske grupper i samfundet.

Men skulle regeringens ønske reelt være, at man på længere sigt ønsker, at folkekirkens bånd til staten bliver kappet, bør man sige det åbent, og tage skridt til at gennemføre det analysearbejde der er nødvendigt forud for et sådant skridt.

Den danske Folkekirke er karakteriseret ved, at den hverken på nationalt plan eller regionalt plan har styrende organer. Styrende organer eksisterer kun på lokalt plan i form af menighedsrådene, som ikke engang er arbejdsgiver for præsterne. Derfor viser den omfattende betænkning mange ord med tydelighed, at den nuværende ordning af folkekirkens styrelse, mangler et organ på nationalt plan, til at modtage og fordele et

bloktilskud, med andre ord, der eksisterer for nuværende ikke en juridisk person til at modtage et sådant bloktilskud.

Den danske Folkekirkes økonomi er styret af et kompliceret - men dog frugtbart fungerende - samspil mellem menighedsrådene, provstiudvalgene, stiftsøvrighederne, biskopperne, kirkeministeriet og folketinget. Betænkningens mange ord, gennemgang af muligheder for at tingene kan komme til at fungere under et nyt regelkompleks viser, hvilke vanskeligheder en ændring vil give. Og det er provstiudvalgets opfattelse, at det på langt sigt vil medføre en ændring af folkekirken, som meget få af de danske folkekirkemedlemmer, som har et reflekteret forhold til folkekirken, ønsker. Vi vil meget advare imod, at folketinget ændrer på dette meget gamle forhold mellem stat og folkekirke.

Den omtalte ændring af statens tilskud vil efter provstiudvalgets opfattelse i løbet af få år nødvendiggøre en total ændring af folkekirkens styrelse i retning af "svenske" forhold, som der kun er et mindretal af folkekirkens reflekterede medlemmer, som ønsker. Skulle regeringen og folketinget imod kirkens ønske fremture og gennemtvinge en ændring af statens tilskud til folkekirken fra at være til præstelønninger til et bloktilskud, der ydes til de samfundsopgaver, som folkekirken varetager, vil provstiudvalget foretrække den model, hvor kirkeministeren - efter en høring af en af ministeren nedsat budgetfølgegruppe - fordeler bloktilskuddet.

Denne ordning vil kun medføre minimale skadevirkninger, i forhold til den nuværende folkekirkeordning, mens alle andre mere vidtgående forslag i større eller mindre grad vil være et første skridt mod en ændring af folkekirkeordningen hen imod "svenske" tilstande.

Amagerbro Provstiudvalg, den 2. februar 2010
Leo Kamstrup-Olesen

Fra: Amagerland Provsti
Sendt: 4. februar 2010 11:25
Til: Kirkeministeriet
Cc: Paolo Perotti; Amagerland Provsti
Emne: (LOPH)Høringssvar Betænkning 1511

Til Kirkeministeriet

Høringssvar på Betænkning 1511

Amagerland provstiudvalg har på to møder drøftet betænkningen om omlæg af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud og på det sidste møde den 28. jan. 2010 besluttet at sende følgende høringssvar:

Provstiudvalget deler de fire repræsentanternes (for henholdsvis Landsforeningen for menighedsråd, Præste- og provsteforeningen samt biskopperne) betænkeligheder ved at ændre på det nuværende system ud fra den begrundelse, at selve omlægningsprocessen kan blive ganske kompliceret og omkostelig.

På provstiudvalgets vegne
Med venlig hilsen

Palle Thordal

Rungsted, den 19. januar 2010

Til Kirkeministeriet

Høringssvar fra Fredensborg Provsti angående Betænkning 1511: ”Omlægning af statens tilskud til Folkekirken til bloktilskud.”

Fredensborg Provsti modsætter sig en omlægning til bloktilskud.

Vi mener, at statens støtte, ydet primært som tilskud til løn og pension til præster og provster og dermed som en støtte, der er nært knyttet til forkyndelsen – og netop ikke til mursten og administration - i høj grad følger intentionen i Grundlovens § 4.

Hvis ikke statens støtte netop er knyttet til forkyndelsen af den evangelisk-lutherske kristendomsforståelse, så kunne der jo være tale om støtte til et hvilket som helst trossamfund, og da opfylder vi ikke intentionen med Grundlovens § 4!

Der ud over ser vi en fare i at overgangen til bloktilskud vil komme til at påvirke især to afgørende præmisser indenfor folkekirken:

- 1) at mennesker overalt i landet fortsat skal have mulighed for præstelig betjening
- 2) præstens uafhængighed af menighedsrådet, da det i høj grad er med til at sikre en ærlig og fri forkyndelse af evangeliet

Bloktilskud er på alle måder meget mere afhængig af skiftende politiske flertal og det generelle økonomiske råderum end den nuværende ordning. Indførelsen af bloktilskud svarer til at man går fra ’mennesker til mursten’, hvilket bestemt ikke er nogen fordel: det har alle dage været lettere at sige nej til en bygning (kirke, sognegård eller andet) end at nedlægge en menighed, ved at sige nej til at opretholde en præstestilling.

Med venlig hilsen
på provstiudvalgets vegne
Hans-Henrik Nissen
Provst

Provstiudvalget
Frederiksværk Provsti
Bygaden 40 B, Søborg
3250 Gilleleje
Tlf. 4839 1599
Frederiksvaerk.provsti@km.dk

Søborg, den 10. februar 2010

Kirkeministeriet

sendes via e-mail til km@km.dk

Kirkeministeriets dokument nr. 632798/09 – betænkning 1511

Frederiksværk Provstiudvalg har i sit møde den 9. februar 2010 behandlet betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud fra Udvalg om bloktilskud.

Provstiudvalget er enig med de fire medlemmer af Udvalget om bloktilskud (Søren Lodberg Hvas, Grete Bøje, Charlotte Ellermann og Inge Lise Pedersen) i deres forbehold for ændring af nuværende ordning.

Såfremt man måtte fastholde overgang til bloktilskud, må det anses for afgørende, at samtlige tjenestemandsforsikringer forbliver statens, således at de ikke direkte eller indirekte overføres til folkekirken.

Med venlig hilsen

e. b.

Michael Busk

Provstisekretærvikar

Gentofte Provstiudvalg

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Gentofte, den 2. februar 2010

Betænkning 1511 vedrørende omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud

Vi har med interesse læst den fremsendte betænkning vedrørende omlægning af statens tilskud og behandlet den på provstiudvalgets møde den 20. januar 2010.

Indledningsvis vil vi slå fast, at vi er tilhængere af:

- Fastholdelse af folkekirkens enhed
- En fortsat mærkbar udligning mellem økonomisk stærke og økonomisk svage områder
- Præsternes uafhængighed i deres forkyndelse, og vi ser dermed ingen grund til at ændre de nuværende ansættelsesforhold for præster, provster og biskopper.

Den nuværende ordning, hvorefter statens tilskud i alt væsentligt går til præstelønninger (forkyndelse) er efter vores vurdering politisk uholdbar på sigt.

I vurderingen af den nuværende folkekirkeordning må vi konstatere:

- Der eksisterer en betydelig berøringsangst m.h.t. ændring af magtfordelingen i folkekirken. Dette bør ikke i sig selv være et argument for at fastholde den nuværende ordning.
- Der hersker et demokratisk underskud og en betydelig uigennemsigtighed – både med hensyn til:
  - Styringen af fællesfonden
  - Fastsættelsen af landskirkeskatten
  - Udligningen mellem økonomisk svage og stærke områder
  - Fordelingen af præster mellem landområder og byområder.

En konsekvens af disse faktorer er, at tilpasningen til en ændret befolkningssammensætning sker alt for langsomt – både hvad angår fordeling af præster og justering af sognestruktur. Man kan som eksempel sammenligne sognestørrelser og antal præster på Samsø og i Helsingør Stift.

Vi mener derfor, at statens tilskud bør ændres til bloktilskud, og at man bør pege på den model, som kombinerer det nationale og det regionale niveau. Den i modellen nævnte lovfæstede følgegruppe bør bestå af repræsentanter for de folkekirkelige grupperinger

Med venlig hilsen

Jens Bache / Peter Balslev Clausen
Formand / Provst

Fra: Gladsaxe-Herlev Provsti
Sendt: 23. februar 2010 11:46
Til: Kirkeministeriet
Cc: Gladsaxe-Herlev Provsti
Emne: (WM) Høringssvar - betænkning 1511, bloktilskud

Til Kirkeministeriet.

Gladsaxe-Herlev provstiudvalg kan ikke gå ind for bloktilskud efter de i betænkning 1511 skitserede modeller.

Vi finder at der er alt for mange uafklarede enkeltheder, så det er svært at se om det betyder øget frihed for Folkekirken eller blot øget bureaukratisering.

Med venlig hilsen
p.u.v.
Kjeld Kure

GLOSTRUP PROVSTIUDVALG

Kirkeministeriet

Høringssvar vedr. betænkning 1511 – omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Glostrup provstiudvalg konstaterer, at de kirkelige medlemmer af udvalget i princippet ikke kan tilslutte sig bloktilskudsmodellen. Den holdning deler provstiudvalget, idet provstiudvalget dog samtidig finder, at betænkningen udgør en vigtig trædesten til en videre afklaring af forholdet mellem stat og kirke.

Af flere grunde finder provstiudvalget ikke, at tiden er inde til at indføre bloktilskud til folkekirken.

Her skal nævnes de to væsentligste:

For det første savner provstiudvalget en grundig analyse, som skal belyse balanceforholdet med folkekirken og staten og mellem de forskellige parter og niveauer i folkekirken. Når dette er fuldt belyst, finder provstiudvalget, at kombinationsmodellen (det nationale niveau i samarbejde med det regionale niveau) kan være en farbar organisation vedr. fordeling af et evt. bloktilskud.

GLOSTRUP PROVSTIUDVALG

For det andet finder provstiudvalget, at det folkekirkemedlem, som er medlem på nuværende tidspunkt, fordi han eller hun gerne vil sikre, at de gamle middelalderkirker og smukke kirkegårde vedligeholdes og bevares, kommer til at mangle argumentet for et fortsat medlemskab, hvis bloktilskuddet indføres.

Glostrup provstiudvalg, den 17. februar 2010

Med venlig hilsen

P.U.V.

Ove Kollerup Nielsen
provst

Kopi:
Biskoppen over Helsingør stift
Menighedsrådene i Glostrup provsti

Høringssvar fra Hedensted Provstiudvalg vedr. betænkning 1511 med særlig vægt på pensionsspørgsmålet.

Inden de mere overordnede bemærkninger til tanken om bloktilskud til Folkekirken ønsker Hedensted Provstiudvalg at pege på et enkelt forhold, der kan få store økonomiske konsekvenser for Folkekirken, hvis der indføres bloktilskud: Præsters, provsters og biskoppers tjenestemandspension.

Der mangler tilsyneladende 101,2 mio. kr i beregningen af bloktilskuddet i Figur 6.1 (indirekte videreført i Figur 7.2).

Af skemaet i afsnit 6.1 fremgår det, at der på finansloven 2009 er bevillet 248 mio. på konto 36.11.04.10 vedr. pension til præster og provster. Det fremgår af afsnit 6.3.1, at der på samme konto er indtægtsført 101,2 mio. kr fra konto 22.21.03. Vi læser derfor betænkningen sådan, at de 248 mio. er et nettoudgiftstal.

I en omlægning til bloktilskud må beløbet på 101,2 mio. fra konto 22.21.03 ses som bidrag til fremtidig pension for præster og provster i arbejde, mens konto 36.11.04.10 drejer sig om igangværende pensionsudbetalinger. I det øjeblik Folkekirken selv skal stå for pensionsudbetalingen kan der ikke ske en sådan modregning. I Figur 7.2 må bloktilskuddet derfor forøges med de 101,2 mio. og i stedet udgøre 848,5 mio. kr.

Håndtering af pensionsforpligtelsen i øvrigt

I betænkningen afsnit 6.3.1 angives det, at der ved en omlægning til bloktilskud vil skulle tages stilling til håndtering af pensionsforpligtelsen. Hedensted Provstiudvalg vil opfordre til, at der allerede nu afsættes midler på Fællesfondens budget til en uvildig økonomisk analyse af pensionsspørgsmålet, så Folkekirken sikres mod en uventet stor pensionsforpligtelse, hvis der indføres bloktilskud.

Analysen bør bl.a. forholde sig til

- stigende levealder
- at tjenestemænds pension ikke fremkommer via et pensionsbidrag indbetalt som en procent af skiftende indkomstniveau igennem ansættelsesforholdet, men beregnes ud fra sidste lønramme
- hvorvidt betænkningens ”modelpræst” er en adækvat beregningsmodel for de faktisk ansatte præster.
- Om der er nyttige erfaringer ifm. andre tjenestemænd – f.eks. tjenestemænd hos Kommunernes Revision.

Tjenestemandspensionen er statens ansvar overfor præsterne. Hvis det ikke sikres, at der ved bloktilskud ydes en kompensation, der også langsigtet er udgiftsneutral for Folkekirken, kan det udhule Folkekirkens økonomi og lægge pres på Folkekirkens varetagelse af såvel forkyndelse som samfundsmæssige opgaver.

Staten bevare pensionsforpligtelsen?

Da det kan blive en meget vanskelig opgave at lave en rimelig beregning bør det overvejes, om staten i stedet kan opretholde sin pensionsforpligtelse overfor allerede ansatte tjenestemænd.

Bloktilskud generelt

For at imødegå fremtidig kritik, mener Hedensted Provstiudvalg, at det er berettiget at overveje en ændring af statens tilskud til Folkekirken, så der ikke direkte ydes tilskud til det snævert forkyndelsesmæssige. (Det forhindrer ikke, at staten bibeholder tjenestemandspensionerne, da det drejer sig om en gammel forpligtelse, og i øvrigt ikke angår kirkens forkyndelse).

Det er vigtigt ikke at haste en ændring igennem. Vi er derfor enige i, at den nuværende ordning er at foretrække for indeværende. Samtidig vil vi kraftigt opfordre til, at de folkekirkelige organisationer nedsætter et udvalg, der skal arbejde videre med de folkekirkelige konsekvenser af en ændret tilskudspolitik, så Folkekirken kan være rustet ved en fremtidig ændring.

Hedensted Provstiudvalg går ind for at tildelingen af et fremtidigt tilskud sker som et generelt tilskud (til samfundsmæssige opgaver) på nationalt niveau med Fællesfonden som modtager. I en fremtid med økonomisk usikkerhed for Folkekirken, er det vigtigt, at Folkekirken kan disponere sin økonomi efter skiftende forhold og er fri til selv at op- og nedjustere udgiftsposter. Derfor bør Fællesfonden være styret af en budgetgruppe bestående af Kirkeministeren samt demokratisk valgte lægfolk og præster. Kirkeministeren skal være bundet af beslutninger truffet i budgetgruppen.

På Hedensted Provstiudvalgs vegne

Med venlig hilsen

Hanne-Birgitte Kristiansen

HELINGØR DOMPROVSTIUDVALG

Sct. Olaigade 53, 1 th, 3000 Helsingør - Tlf. 49 21 02 44

Email: helsingoer.domprovsti@km.dk

Til Kirkeministeriet

Helsingør, den 9. februar 2010

Vedr. : Høringssvar fra Helsingør Domprovsti ang. Betænkning 1511: "Omlægning af statens tilskud til Folkekirken til bloktilskud".

Provstiudvalget finder, at båndet mellem kirke og stat er nyttigt for begge parter. Kristendommen har i mere end 1000 år været med til at præge det menneske- og samfundssyn, som former Danmark.

Det har næret en sammenhængskraft og en udvikling mod velfærdssamfund. Samtidig har Folketingets løbende lovgivning for Folkekirken sikret en rummelig kirke.

Provstiudvalget finder, at den nuværende ordning for statens tilskud til Folkekirken videreføres. Det sikrer, at det er den bredest sammensatte demokratiske forsamling, Folketinget, som fordeler tilskuddet.

Den nuværende ordning giver en stabilitet, så Folkekirken på forskellige niveauer kan koncentrere sig om evangeliets forkyndelse.

Provstiudvalget finder bloktilskud betænkeligt, da det ville forudsætte demokratisk valgte organer i Folkekirken, som skulle fordele pengene. Hermed ville man få en synode, som al erfaring viser, bliver politiserende og ikke har samme bredde som et Folketing.

En omlægning til bloktilskud ville ligeledes medføre stort ressourceforbrug til de administrative led, som skulle etableres i Folkekirken.

Bloktilskud giver usikkerhed, fordi skiftende politiske flertal og finanslove kan begrænse det økonomiske råderum, hvilket vil medføre unødigt vanskelige forhandlinger i Folkekirken. En indskrænkning af det økonomiske råderum vil hæmme Folkekirkens muligheder for, at opfylde sine samfundsmæssige forpligtigelser. Der kan tænkes på kulturarvsforpligtigelsen, som hænger sammen med ønsket om at bevare middelalderkirker m.v.

Endvidere angiver nogle folkekirkemedlemmer, at de betaler deres kirkeskat for at sikre gamle middelalderkirker og velholdte kirkegårde. Hvis udgiften til vedligeholdelse af kulturarven flyttes til et bloktilskud, så mister denne gruppe folkekirkemedlemmer et væsentligt argument for at forblive medlemmer af Folkekirken.

Med venlig hilsen,

Mogens Fritzbøger
Formand for provstiudvalget

Steffen Ravn Jørgensen
Domprovst

HILLERØD PROVSTI

PROVSTEN . HILLERØDSHOLMSALLE 5 . 3400 HILLERØD . TELEFON 48 24 90 60

PROVSTIKONTOR . TAMSBORGVEJ 2 . 3400 HILLERØD . TELEFON 70 23 03 93

Email: jfc@km.dk

Hjemmeside: www.hilleroedprovsti.dk

Hillerød den 25. januar 2010

Til Kirkeministeriet

Høringsvar fra Hillerød Provsti ang. Betænkning 1511: ”Omlægning af statens tilskud til Folkekirken til bloktilskud.”

Indledende skal det bemærkes, at det er vanskeligt at forholde sig til en betænkning, der alene er udarbejdet som følge af et regeringsgrundlag af 23/11-2007 – men hvor både kirkeminister, præster, provster og biskopper sammen med landsforeningen af menighedsråd udtrykkeligt har tilkendegivet, at man forholder sig skeptisk/negativ til ideen om bloktilskud.

I udgangspunktet foretrækker vi derfor, at den nuværende ordning for statens tilskud videreføres, således at der ikke sker en omlægning til bloktilskud, der ydes til de samfundsopgaver, som folkekirken varetager.

For det første er et bloktilskud altid en diskutabel størrelse, og meget mere afhængig af skiftende politiske flertal og det generelle økonomiske råderum end den nuværende ordning, hvor 40 % af præstelønningerne samt hele pensionsforpligtelsen påhviler staten.

For det andet er de samfundsopgaver, som folkekirken varetager, svære at definere og udgiftsfastsætte entydigt.

For det tredje vil det, uanset det nuværende politiske flertals velvilje overfor folkekirken, være umuligt at give bindende garantier for, at der ikke i fremtiden med overgang til bloktilskud ændres på den økonomiske byrdefordeling mellem staten og folkekirken.

Skulle det politiske flertal alligevel beslutte sig for en omlægning til bloktilskud, anbefaler vi, at kompetencen til at fordelingen af bloktilskuddet fra det nationale til det regionale niveau samt normeringen af det samlede antal præstestillinger og fordelingen af dem mellem stifterne tillægges en repræsentativ lovfæstet budgetfølgegruppe, hvor kirkeministeren er født medlem.

Fordelingen af præstestillingerne indenfor det enkelte stift foretages af stiftsrådet, hvor biskoppen er født medlem.

På Hillerød Provstiudvalgs vegne

Jørgen Christensen
Provst

**HOLMENS PROVST
OG
HOLMENS PROVSTIUDVALG**

PROVST EJGIL BANK OLESEN
TRÆFFES I HOLMENS KIRKE
TIRSDAG-FREDAG KL. 10-11
LØRDAG DESUDEN
TELEFONTRÆFFETID KL. 9-10

HOLMENS KIRKE
HOLMENS KANAL
1060 KØBENHAVN K

TLF. 33 11 37 40

Den 28. januar 2010

Til Kirkeministeriet

Høringssvar til Betænkning 1511 ”Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud”.

Flertallet (minus ét medlem) af PU tilkendegiver i lighed med fire medlemmer af udvalget jfr. s. 31 i Betænkning 1511 ”Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud”, at de, som udgangspunkt, foretrækker, at den nuværende ordning for Statens tilskud videreføres, således at der ikke sker en omlægning til bloktilskud, der ydes til de samfundsopgaver, som Folkekirken varetager.

Endvidere finder flertallet af PU ikke bestemmelsen i Grundlovens § 4 om forpligtelsen til at yde støtte til Folkekirken som evangelisk-luthersk kirke er sikret tilstrækkeligt.

Flertallet af PU anbefaler, at der forud for en evt. ændring af statsstøtte iværksættes et grundigere analysearbejde af Folkekirkens forhold.

Et mindretal (Niels Blomgren-Hansen) finder, at Folkekirken må forholde sig konstruktivt og proaktivt til det faktum, at en væsentlig del af den danske befolkning i og uden for Folkekirken finder det principielt betænkeligt, at staten yder tilskud til religiøs forkyndelse og i særlig grad, når forkyndelsestilskuddet er forbeholdt et enkelt religiøst samfund. Den foreslåede omlægning af statens støtte fra tilskud til præstelønninger til et bloktilskud til delvis finansiering af vedligeholdelse af de kulturelle værdier, som Folkekirken administrerer, vil fjerne denne ’sten i skoen’ og derved være med til at fastholde bred folkelig opbakning til Folkekirken. Mindretallet ser forslaget som en mindre teknisk justering uden vidtrækkende organisatoriske og administrative implikationer og står uforstående over for udvalgsmindretallets implicite frygt for, at omlægningen skulle kunne udgøre en trussel mod Folkekirkens enhed og/eller præsternes forkyndelsesfrihed. Udvalget fremlægger ikke et egentligt lovforslag, og der er afsnit som virker mindre gennearbejdede, men disse svagheder er ikke tilstrækkelig begrundelse for at forhale den videre politiske proces gennem krav om en bred analyse af alle aspekter af stat/kirke-forholdet.

Med venlig hilsen

Ejgil Bank Olesen
formand for provstiudvalget

Høringssvar fra Holstebro provstiudvalg

Vedr. Betænkning 1511 "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud"

Holstebro provstiudvalg tilslutter sig intentionen i regeringsgrundlaget af 23.11.2007, om at omlægge støtten til folkekirken, hvor det hedder:

"Af hensyn til den brede opbakning bag folkekirkeordningen vil regeringen omlægge statens økonomiske støtte til folkekirken fra et tilskud til præstelønninger mv. til en støtte til de samfundsopgaver, som folkekirken varetager, f.eks. inden for kirkegårdsdrift og vedligeholdelse af kirkebygningerne. Derfor skal støtten – uden at ændre på den økonomiske byrdefordeling mellem staten og folkekirken – omlægges til bliktilskud."

Vi tolker intentionen i ovennævnte formulering således: For at der fremdeles kan være en bred folkelig opbakning bag folkekirkeordningen, bør statens tilskud til folkekirken omlægges.

Om omlægning til bloktilskud er den eneste mulige vej, hører ikke til betænkningens kommissorium, men dette bør yderligere belyses, inden der tages endegyldig stilling.

Biskop Karsten Nissen, Viborg Stift, udtaler til Kristeligt Dagblad 01.02.2010: *"Jeg er overbevist om, at skal vi fremtidssikre folkekirken, kan vi ikke afvise bloktilskud som en mulighed. Vi kan ikke ret mange år endnu leve med, at danskere melder sig ud af folkekirken, fordi staten bidrager til præstelønnen og dermed forkyndelsen."*

Vi er enige i biskoppens betragtninger. Den løbende modernisering af folkekirken må også omfatte den folkekirkelige økonomi. Holstebro provstiudvalg finder det ude af trit med tiden, at folk der ikke er medlemmer af folkekirken via skatten skal bidrage til præstelønninger i folkekirken. Bloktilskud til folkekirken er altså en mulig modernisering af det økonomiske forhold mellem stat og kirke.

Vælger regeringen at omlægge statens tilskud til folkekirken til et bloktilskud, vil vi anbefale, at det bliver efter den model der benævnes "Model for kombination af nationalt og regionalt niveau", hvorefter der bør pågå en grundig efterfølgende folkekirkelig debat om detaljer og muligheder, inden den endelige løsningsmodel udmøntes.

Horsens Provstiudvalg
Ørnstrupvej 33, Torsted
8700 Horsens

Tlf. 7564 1818 Fax. 7564 8612
e-mail horsens.provsti@km.dk
www.horsensprovsti.dk

Horsens 16. februar 2010
LH/csr

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

(fremsendt elektronisk)

Høringssvar vedr. Betænkning 1511: Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud

Horsens Provstiudvalg har på sit møde den 21. januar 2010 drøftet Betænkning 1511: Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Provstiudvalget er af den opfattelse, at omlægningen til bloktilskud er en uheldig udvikling, da det er provstiudvalgets overbevisning, at det er et skridt imod en adskillelse af stat og kirke. Provstiudvalget ser derfor gerne den nuværende ordning for statens støtte til folkekirken videreført i stedet for en omlægning.

Provstiudvalget støtter op om de fire medlemmer af udvalget (Søren Lodberg Hvas, Grete Bøje, Charlotte Ellerman og Inge Lise Pedersen) i deres vurdering af, at det er nødvendigt med mulighed for en bred kirkelig og politisk debat før en eventuel beslutning om omlægning træffes (afsnit 2.3.6).

Horsens Provstiudvalg, den 16. februar 2010

Med venlig hilsen

p.u.v.

Kirsten Stürup
Formand

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

km@km.dk

Jammerbugt provsti, den 28. januar 2010-01-29

Høringssvar – Betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken

Jammerbugt provstiudvalgs medlemmer har nu haft lejlighed til at gennemlæse nævnte betænkning. På denne baggrund blev betænkningen drøftet på udvalgets ordinære møde d.d. Drøftelsen giver anledning til følgende korte bemærkninger:

Grundlæggende deler provstiudvalget den vurdering, der har fået fire medlemmer af udvalget (Søren Lodberg Hvas, Grete Bøje, Charlotte Ellermann og Inge Lise Pedersen) til at tilkendegive, at de gerne ser den nuværende ordning for statens støtte til folkekirken videreført i stedet for en omlægning til bloktilskud. Der ved sikres fælles og generelt ensartede rammer for folkekirken overalt i landet. (jf. Betænkning 1511, p. 17). Uviljen imod at bidrage til understøttelse af en anden tro end den, der er ens egen, må evt. imødegås ved anden udformning af den nuværende støtte.

Provstiudvalget ser den grundlæggende risiko ved omlægning til bloktilskud, at et bloktilskud kan blive element, eller i værste fald katebald, i de årlige finanslovsforhandlinger og derved i høj grad komme til at påvirke det forhold mellem stat og kirke, man ellers ville udrede og stabilisere ved omlægningen.

Skulle et bloktilskud komme på tale, kan det efter provstiudvalgets opfattelse kun ydes på nationalt niveau, da lokale løsninger let ville komme til at svække i forvejen svage områder i landet eller udløse et næsten uoverskueligt behov for udligningsordninger med en betydelig administration til følge.

På provstiudvalgets vegne

Med venlig hilsen

Poul Farsinsen, provst

Radsted, den 18. februar 2010

Kirkeministeriet

Høringsvar vedr. Betænkning 1511 om "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud"

Provstiudvalget for Lolland Østre Provsti havde i brev til provstiets menighedsråd indbudt alle interesserede til et temamøde om Betænkning 1511: "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud" tirsdag den 12. januar 2010 kl. 19.00 i Radsted præstegård. Mødet var blevet til efter idé fra et af provstiets menighedsråd, som foreslog, at man i stedet for – eller som supplement til – drøftelser i de enkelte menighedsråd om betænkningen holdt et fælles debatmøde, som evt. kunne ende med et fælles høringsvar fra Lolland Østre Provsti.

Deltagerne i mødet vedtog at indsende en sammenfatning af aftenens drøftelser som et høringsvar:

- Vi bakker op om den holdning som de kirkelige medlemmer af udvalget giver udtryk for, nemlig ønsket om en videreførelse af den nuværende ordning for at fastholde én folkekirke med solidariske udligningsordninger mellem økonomisk stærke og svage områder. Den nuværende ordning lever op til de krav, vi finder væsentlige.
- En bloktilskudsordning kan sætte enheden under pres. Vi ønsker én styrket folkekirke og ikke 10 eller 98 folkekirker. Det vil svække folkekirken, hvis der sker en opdeling som den en tilskudsordning til regionalt eller lokalt niveau lægger op til.
- Vi finder solidariteten i folkekirken, som den giver sig udslag i den nuværende udligningsordning, af stor vigtighed, af hensyn til den præstelige betjening.
- Vi ønsker af hensyn til præsternes uafhængighed af menighedsrådet at ansættelsesmyndigheden fortsat er kirkeministeren.
- Vi lægger vægt på at folkekirkens opgave er forkyndelse. Andre kan overtage varetagelsen af de samfundsopgaver, der nu ligger i folkekirken, men især ansvaret for det område, som i betænkningen kaldes "bevarelse af kulturarv – kirker" ser vi nødtigt overtaget af andre, grundet de vidtrækkende konsekvenser det kunne have for det kirkelige liv.

På de fremmødtes vegne

Anne Birgitte Villadsen, provst

Provstiuvalget

Domprovstegården

Klostergade 35, 4930 Maribo

Kirkeministeriet

Frederiksholms Kanal 21

Postboks 2123

1015 København K

Høringssvar på Betænkning 1511 vedr. omlægning af statens tilskud til folkekirke til Bloktilskud.

Til Kirkeminister Birthe Rønn Hornbech.

I det nedenstående afgiver provstiuvalget for Maribo Domprovsti, Lolland-Falsters Stift høringssvar på ovennævnte betænkning som besluttet i møde 24. februar 2010 med følgende konklusion:

- Provstiuvalget kan ikke anbefale, at det økonomiske tilskud til præstelønninger mv. ændres til bloktilskud til hel eller delvis dækning af udgifterne til de såkaldt samfundsmæssige opgaver, kirken løser.
- Såfremt dette alligevel sker, er provstiuvalget enig med de kirkelige medlemmer af udvalget bag Betænkning 1511 i, at der bør anvendes en kombineret national – regional model.

I det følgende skal konklusionen kort begrundes:

Som begrundelse for overgang til bloktilskud har først og fremmest været angivet, at en sådan vil bidrage til at sikre den brede opbakning til folkekirken. Trods svagt faldende medlemstal, må tilslutningen til folkekirken fra over 80 % af befolkningen imidlertid siges netop at udtrykke bred opbakning. Den kritik, visse grupper kraftigt artikulerer, således blandt andet de såkaldte ”katolikker for lighed” vil ikke blive bragt til tavshed ved bloktilskud; for den tager sigte på hele folkekirkeordningen som sådan, herunder civilregistreringen. En delvis (og til dels upræcis) ”imødekommelse” af kritikken ved at fjerne præstelønnen fra finansloven, kan – imod den erklærede hensigt – bidrage til at skabe en fornemmelse af, at folkekirkeordningen er problematisk.

I det hele taget er sondringen imellem kirkelige kerneopgaver og såkaldte samfundsmæssige opgaver falsk – hvorledes kan eksempelvis begravelshandlingen og i forbindelse hermed nedsættelsen af kiste eller urne på den indviede kirkegård, som menighedsrådet administrerer (sammen med den kirke, der ligger på kirkegården) altså en såkaldt samfundsmæssig opgave, adskilles fra kerneopgaven forkyndelse?

Tlf.: 54 78 06 86 · Fax: 54 78 23 86 · E-post: maribo.domprovsti@km.dk

Fra kirkelig side har det undertiden været anført, at antallet af præstestillinger begrænses af finansministeriets indflydelse på 40 % af præstelønningerne. Denne ulempe afvejes efter provstiudvalgets opfattelse imidlertid rigeligt af fordelene ved den velfungerende, eksisterende ordning, der blandt andet er med til at sikre en rimelig repræsentation af præstestillinger, også i regioner med relativt begrænset ressourcegrundlag. Hertil er yderligere tilkommet muligheden for at lokalfinansiere præstestillinger.

Det kan tilføjes, at en overgang til bloktilskud de facto vil indebære, at den økonomiske støtte til folkekirken i medfør af Grundlovens § 4 ophører, idet den får karakter af betaling for en ydelse til samfundsmæssige opgaver. At dette efter Justitsministeriets notat af 10. august 2009 ikke er i modstrid med § 4 ændrer ikke ved, at den gensidige binding gennem finanslovsbidraget til præstelønningerne, der i dag er med til at forme den brede forståelse af § 4, vil blive afmonteret. (En fremtidig, evt. grundlovsrevision med fjernelse af § 4 vil imidlertid i så fald naturligvis kunne ske administrativt smertefrit – folkekirken vil så blot være en ekstern partner, der betales for løsningen af en statsopgave).

Folkekirken organisation og magtstrukturer er for tiden ikke indrettet på de forandringer, en bloktilskudsløsning vil medføre. Vælges der en kombineret national – regional model, som herfra i givet fald måtte foretrækkes, skal der etableres organer med kompetence til at modtage og fordele bloktilskud, fordele præstestillinger, samt evt. foretage udligning imellem ressourcestærke og -svage områder. Processen hermed vil utvivlsomt blive særdeles problemfyldt og kan medføre magtkampe og –forskydninger ministerium, biskopper og stiftsråd imellem, hvis konsekvenser for en fremtidig folkekirke er uoverskuelige: Hvis ikke ministeren, der ikke mere har med præstestillinger at gøre, skal fordele disse imellem stifterne imellem, hvem skal så? Et overkirkeråd /synode? Vil stiftsrådets de facto lokalt valgte læge medlemmer være mere habile end præsterne i rådet, såfremt dette råd får tildelt kompetence til at fordele præstestillinger internt i stiftet?

Stillet op overfor en eksisterende ordning, der i det store og hele fungerer upåklageligt, kan fordele /risici ved en bloktilskudsordning på ingen måde retfærdiggøre dette for tiden helt unødvendige skridt.

Med venlig hilsen

På provstiudvalgets vegne

Nørrebro Provsti, d. 17. februar 2010

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Høringssvar fra Nørrebro Provsti, vedr. Betænkning 1511 -
Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud

Provstiudvalget på Nørrebro i Københavns Stift, har på sit ordinære møde d. 25. januar drøftet udvalgets betænkning.

I lighed med menighedsrådsforeningens formand, Inge Lise Pedersen, biskop Søren Lodberg Hvas, provst Grete Bøje samt sognepræst Charlotte Ellermann, der alle har deltaget i udvalgsarbejdet, tilkendegav et flertal af provstiudvalget, at man ikke ønsker statens tilskud til folkekirken omlagt til bloktilskud. Flertallet ytrede ønske om, at den nuværende ordning for statens støtte til folkekirken bliver videreført, således at statens støtte udmøntes i bidrag til præstelønninger og pensioner.

Efterfølgende har et provstiudvalgsmedlem, der ikke deltog i nævnte møde, tilkendegivet, at han ønsker provstiudvalgets høringssvar tilføjet en mindretalsudtalelse, indeholdende en opfordring til Kirkeministeriet om at fortsætte arbejdet omkring en mulig omlægning af statens tilskud til folkekirken, idet han finder den nuværende ordning uhensigtsmæssig og forældet. Trods sin principielle tilslutning til bloktilskud kan han ikke gå ind for den foreslåede model, som han finder for svagt demokratisk forankret.

Med venlig hilsen
p.p.v.
Gert Blak Mogensen
provst

Bemærkninger til Betænkning 1511 om omlægning til bloktilskud.

Roskilde Domprovsti har gennemtænkt Betænkning 1511.

Vi har to grundlæggende betænkeligheder.

Det ene er økonomien. Den nuværende ordning sikre, at der er et bestemt antal præster i folkekirken., et tal, som mange mener, er for småt. Men det sidste er ikke det afgørende. Det er det derimod, at der er så og så mange præster til rådighed, at der kan sikres en rimelig betjening på folkekirkens kerneområder. Et bloktilskud kan reguleres meget nemmere end den nuværende præstenormering. Det vil skabe usikkerhed om landskirkeskattens størrelse. Dette vil igen gøre budgetlægningen i de enkelte sogne og provstier vanskeligere.

Det andet er den ændring af magtstrukturen i folkekirken, som vil ske, hvis man laver Statens tilskud til folkekirken om til et bloktilskud i stedet for at være et tilskud til et nøje fastsat antal præstestillinger..

En betydelig magt i folkekirken ligger i dag hos menighedsrådene. Ingen andre menighedsråd/kirkebestyrelser i Europa har så stort magt, som de danske menighedsråd. De forvalter op mod 80 % af de midler, der står til rådighed for folkekirken. De bestemmer normalt selv, hvem der skal være deres præst. Og hvis de ikke er tilfredse med præstenormeringen, kan de selv finansiere og selv vælge en overenskomstansat præst. De varetager nybygning og vedligeholdelsen af kirker og alle kirkens andre bygninger. De ansætter kirkens personale. De vælger provstiudvalg, Stiftsrådet flertal og biskop. Hvis et provstis menighedsråd ønsker det, kan de også på et besluttende budgetsamråd bestemme ligningens og dermed kirkeskattens størrelse. De er fra 2010 forpligtet på at afholde et årsmøde, hvor de fremlægger deres visioner og mål for det kommende år.

De varetager de fleste af de områder, som må betegnes som samfundsopgaver. De sørger for vedligeholdelse ad kirker, kirkers historiske inventar og kirkegårde. De vedligeholder de kirkegårde, som er samfundets officielle begravelsespladser. I alle sogne, hvor der er ansat kordegn eller præsteseeret finansierer de også i praksis den civile personregistrering.

Alle disse opgaver finansieres normalt af den lokale kirkelige ligning. Hvis løsningen af disse samfundsopgaver skal finansieres andetsteds fra, vil menighedsrådet miste indflydelse og magt. Magten ligger, hvor pengene er. Reelt vil menighedsrådene, hvis folkekirken overtager forpligtelsen til at betale for præsternes løn få mindre til rådighed og dermed mindre indflydelse. Det kan godt være, at et folkekirkeligt, demokratisk organ overtager den præstenormering, som folketinget nu har ansvaret for. Til gengæld vil det ikke have mulighed for at betale for egne overenskomstansatte præster. Eller budgettere med istandsættelse af sognets historiske bygninger osv.

Man vil så sige, at betænkningen taler først og fremmest om (f.eks. s. 74-75), at bloktilskuddet skal bruges til præsteløn og hvordan disse midler og dermed præstestillingerne skal fordeles. Men når det alligevel er præstestillinger man har i tankerne, må man spørge, hvorfor man ikke beholder den nuværende ordning. Man taler om at Staten er forpligtet overfor Folkekirkens samfundsmæssige opgaver, men ikke forkyndelsen. Men det er alligevel præster man først og fremmest vil yde bloktilskud til.

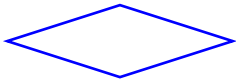
Folkekirken er ikke rede til en så markant omlægning af magtfordelingen som det er på nuværende tidspunkt at omlægge til bloktilskud.

Vi mener at folkekirken er tjent med at magten ligger, hvordan i øjeblikket ligger. På den anden side. Hvis folkekirkens selv skal overtage normering og fordeling af præstestillinger, skal denne fordeling ske på et niveau, der ligger mellem et nationalt og et regionalt niveau. På den måde sikres det bedst, at der sker en rimelig fordeling af præstestillinger på landsplan. Og menighedsrådene/provstiudvalgene vil stadig have mulighed for at ansætte overenskomstansatte præster på lokalt niveau.

05-02-2010

Roskilde Domprovstis provstiudvalg

Jens Arendt

Rudersdal Provstiudvalg Rønnebærvej 51 2840 Holte

Tlf.: 45 46 12 80 e-mail: rudersdal.provsti@km.dk

Kirkeministeriet
km@km.dk

Holte, 24-02-2010

Vedrørende Betænkning 1511 Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud

Rudersdal Provstiudvalg har på sit møde den 24-02-2010 behandlet Betænkning 1511 og skal i den anledning udtale følgende:

Provstiudvalget finder, at inden en eventuel omlægning af tilskud til bloktilskud finder sted, må følgende problemstillinger nøje undersøges:

1. Afvejning i forhold til magtbalance og magtspredning mellem folkekirkelige organer
2. Økonomiske konsekvenser
3. Normering af præstestillinger
4. Skattestoppets forenelighed med bloktilskud
5. Matematiske modeller for bloktilskud under hensyntagen til udligning

Hvis forslaget om bloktilskuddet gennemføres, bør det sker efter modellen med en kombination af det nationale og det regionale niveau:

Kompetencen til at fordele bloktilskud fra det nationale til det regionale niveau og normere det samlede antal præstestillinger bør tillægges kirkeministeren i samspil til en lovfæstet budgetfølgegruppe, og fordelingen af præstestillinger inden for det enkelte stift bør foretages af biskoppen efter høring i stiftsrådet.

Penge som bloktilskud vil være meget lettere at reducere i forhold til den nuværende måde at give penge til folkekirken på.

Derfor foretrækker vi, at den nuværende ordning for statens tilskud videreføres, således at der ikke sker en omlægning til bloktilskud.

På provstiudvalgets vegne

Verner Hylby
Formand

Fra: Niels Uldall-Jessen
Sendt: 23. februar 2010 12:27
Til: Kirkeministeriet
Emne: (Hast) Høringssvar vedr. Betænkning 1511.doc

Landsforeningen af Menighedsråd,
Silkeborg Distriktsforening.

Silkeborg d. 23. februar

2010.

Til Kirkeministeriet.

Høringssvar vedr. Betænkning 1511: Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Silkeborg Distriktsforeningen har på bestyrelsesmøder i januar og februar 2010 drøftet spørgsmål omkring Betænkning 1511: Om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Bestyrelsen har især hæftet sig ved 3 spørgsmål, som behandles i betænkningen:

1) Spørgsmålet om folkekirkens forhold til staten som er fastlagt i Grundlovens § 4 (og 6) og 67-70. Det ændres der ikke ved af en omlægning af statens økonomiske støtte til bloktilskud, uanset om dette beregnes som et generelt tilskud eller som et tilskud til begravelsesvæsen, vedligeholdelse af kirker og den grundlæggende personregistrering, i stedet for det nuværende tilskud til hovedsagelig 40% af præsternes løn m.v.

Derimod er det tvivlsomt om en sådan omlægning vil imødekomme ønsket – med henvisning til Grundlovens § 68 - om at statens tilskud hovedsagelig skal gå til opgaver, der ikke direkte vedrører kirkens forkyndelse, idet det også gælder ovennævnte formål, at de rummer en blanding af almene samfundsopgaver og kirkens forkyndelse og gudstjenestelige virksomhed. Det er vigtigt, at staten fastholdes på forpligtelsen til at støtte folkekirken som bestemt i Grundloven så folkekirken bevares som en enhed, der kan være kirke for hele folket og i alle dele af landet.

2) Spørgsmålet om størrelsen af statens tilskud ligger nok mere fast, desto stærkere det er knyttet til lovbestemte formål, frem for at være et generelt tilskud til folkekirken. Men det betyder samtidig en fortsat detailstyring af folkekirken gennem lovgivning og kirkeministerielle cirkulærer.

Et generelt tilskud kunne vel fastlægges på det nuværende niveau med udgangspunkt i en beregning af udgifterne til bestemte opgaver som ovennævnte, men givet som rammebevilling til folkekirkens virksomhed og med fastlagte regler for årlig dyrtidsregulering. Der er nok ingen statslige bevillinger der kan sikres helt mod fremtidige nedskæringer.

3) Det største spørgsmål i betænkningen er dog, hvilket organ der skal administrere statens tilskud sammen med landskirkeskatten i den såkaldte fællesfond.

Den nugældende ordning, hvor kirkeministeren/ministeriet administrerer fordelingen af præstestillinger mellem stifterne, tilskud til skattemæssigt svage kommuner, udskrivning af landskirkeskat og budgetlægning for fællesfonden efter indstilling fra stifterne og den særlige budgetfølgegruppe, synes at være en midlertidig nødløsning efter kritik af kirkeministerens enevældige administration for nogle år siden.

Men efter 107 års erfaring med menighedsrådsdemokrati og senere demokratisk valgte provstiudvalg med budget- og ligningsmæssig kompetence i kommunerne og nu også valgte stiftsråd med begrænset økonomisk og administrativ kompetence, så skulle det ikke være umuligt at forestille sig et demokratisk valgt folkekirkeligt råd med kompetence til at fordele præstestillingerne mellem stifterne og tilskud til skattemæssigt svage kommuner og i øvrigt drøfte og prioritere og budgettere de kirkelige opgaver, som må løses af folkekirken på landsplan, samt udskrive landskirkeskatten.

Drøftelsen om løsning og prioritering af de kirkelige opgaver er netop et ansvar, der lokalt er lagt ud til menighedsrådene, hvor det sker i fællesskab mellem præster og valgte medlemmer, som det også sker i de nye stiftsråd for stifternes vedkommende. I begge sammenhænge med begrænsninger i hhv. præsternes og de valgte medlemmers kompetencer, så præsternes forkyndelsesfrihed sikres, samtidig med at præsternes kompetence er begrænset på nogle områder vedrørende deres egne og andre præsters stillinger.

Tilsvarende begrænsninger kunne fastlægges for præsters medvirken i et fælles folkekirkeligt råd, ligesom man kan begrænse rådets kompetence til administrative og økonomiske spørgsmål omkring fordeling af præstestillinger og prioritering og budgetlægning af fællesfondens midler til folkekirke-lige opgaver, herunder tilskud til skattemæssigt svage kommuner og til større kirkerestaureringer, samt udskrivning af landskirkeskatten.

Der er selvfølgelig mange andre spørgsmål, der også må drøftes og undersøges nærmere, men det bliver vanskeligt at finde en tilfredsstillende løsning på spørgsmålet om ændring af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud, uden at løse spørgsmålet om, hvilket organ der kan administrere og fordele bloktilskuddet og landskirkeskattens midler med demokratisk mandat og tilsyn.

På Distriktsbestyrelsens vegne

Flemming Østergaard

Karen Elisabeth Holm

Annie Krogsgaard

Niels Uldall-Jessen

Kirkeministeriet

E-post

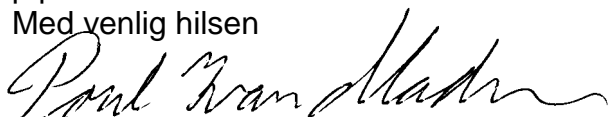
Skjern, d. 24. feb. 2010

Vedr. Betænkning 1511.

Provstiudvalget har på mødet den 23.02.2010 behandlet Betænkning 1511 og kan sammen med Borris, Brejning, Tarm, Videbæk og Vorgod menighedsråd tilslutte sig Ribe Stiftsråds kommentarer.

p.p.v.

Med venlig hilsen

Poul Ivan Madsen

Provst

Kopi til Ribe stiftsråd

Fra: Skælskør Provsti
Sendt: 15. februar 2010 13:30
Til: Kirkeministeriet
Cc: Roskilde Stift
Emne: (WM) Høringssvar

Til Kirkeministeriet
(sendes elektronisk)

Høringssvar vedr. Betænkning 1511: "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud."

Skælskør provstiudvalg har på sit møde den 22. januar 2010 drøftet ovennævnte betænkning.

Provstiudvalget nåede frem til, at man ønsker, at den nuværende ordning fastholdes.

Man ser således ingen tungtvejende grunde til at indføre andre ordninger.

Skælskør provstiudvalg, den 15. februar 2010
Ernst Otto Diderichsen, provst

Hurup Thy 14. januar 2010

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Box 2123
1015 København K

Høringssvar vedr. Betænkning 1511

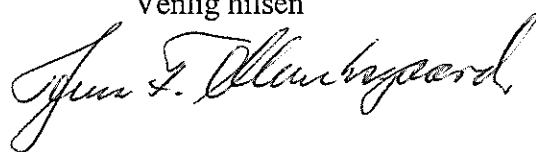
Sydthy Provstiudvalg har drøftet indholdet af betænkning 1511.
Vi finder ikke, at der er grund til omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Den primære grund er, at vi finder, at både staten og folkekirken gensidigt er bedst tjent med at fastholde en nær kontakt.
Staten for at fastholde et værdisæt.
Folkekirken for at sikre frihed til forkyndelse.

Dernæst vil det være uoverskueligt at finde overskuelige veje til fordeling af midler, der skal komme via bloktilskud.

Der er i øvrigt rigeligt for den folkekirkelige administration at overskue for tiden.
Vi nærmer os det tidspunkt, hvor vi skal til at tale om "organisationsstress" i den folkekirkelige hverdag på sogneplan.

Venlig hilsen

TØNDER PROVSTI

Rådhusstræde 5 B

DK 6240 Løgumkloster

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

15. januar 2010

Svar på høring vedr. Betænkning 1511 ” Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud”.

Efter grundlovens § 4 er den evangelisk-lutherske kirke den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten. Vi har bemærket os, at Justitsministeriet i sit notat af 10. august 2009 vedr. forståelsen af grundlovens § 4 konkluderer, at bestemmelsen må forstås i vid forstand, d.v.s. som en forpligtigelse for staten til at yde både økonomisk og moralsk støtte, men at der ikke er retskildemæssige holdepunkter for staten til at yde både økonomisk og moralsk støtte, og at der ikke er retskildemæssige holdepunkter for en antagelse af, at bestemmelsen indebærer en specifik forpligtigelse for staten til at yde tilskud til den kirkelige forkyndelse. Vi finder dog, at netop tilskuddet til den kirkelige forkyndelse udgør en væsentlig markering af folkekirkens status i det danske samfund, som er ganske i tråd med statens pligt til at yde folkekirken moralsk støtte. I § 4 ligger en åndelig og økonomisk forpligtigelse i forholdet mellem stat og kirke, som udmøntes mest hensigtsmæssigt i den nuværende ordning.

Vi er derfor på det foreliggende grundlag enige med de 4 medlemmer af udvalget, der har tilkendegivet, at de som udgangspunkt foretrækker, at den nuværende ordning for statens tilskud videreføres, således at der ikke sker en omlægning til bloktilskud, der ydes til samfundsopgaver, som folkekirken varetager.

Vi finder det endvidere betænkeligt, såfremt en omlægning reelt vil betyde, at det kirkelige område vil komme i risiko for at blive medtaget i fremtidige statslige blok-beskæringer, der ikke begrunder sig på en vurdering af behovene på det kirkelige område.

Med venlig hilsen

Paul Anton Martinussen
Formand for Tønder provstiudvalg

KIRKEMINISTERIET

19 JAN. 2010

**VEJLE PROVSTI
HARALDSGADE 10**

7100 VEJLE

TLF 75 82 31 39

FAX 75 84 07 09

E post : vejle.provsti@km.dk

Web: www.vejle.provsti.dk

---

22. februar 2010

Kirkeministeriet

Høringssvar vedr. rapport om bloktilskud

Vejle Provstiudvalg har behandlet rapporten vedr. bloktilskud og har følgende bemærkninger at knytte hertil:

En omlægning af statens tilskud til folkekirken til et bloktilskud rejser, som angivet i rapporten mange nye spørgsmål, hvis besvarelse kræver en nøjere udredning af kompetenceforholdene i folkekirkens styrende organer. Der vil rejse sig en fornyet debat om etablering af et kirkeligt organ, der er modtager af dette tilskud og foretager fordeling af midlerne. Et sådant landsdækkende kirkeråd er der imidlertid i øjeblikket ansatser til efter etableringen af budgetsamråd for folkekirkens fællesfond med 1 repræsentant fra hvert stift. Dette budgetsamråd mødes for øjeblikket to gange om året og drøfter de fælles udgifter med budgetfølgegruppen. Budgetsamrådet foretager overvejelser om disse udgifters beskaffenhed og størrelsen af samme. Det vil derfor være nærliggende at pege på erfaringerne herfra, dersom et landsdækkende organ skal etableres.

En ændring af statens tilskud til et bloktilskud indebærer ikke nødvendigvis mange fordele for folkekirken. Skal et bloktilskud indføres, må det ske efter nøje overvejelser og i så fald må de følgende overvejelser være med til at danne baggrund.

Et bloktilskud kan være øremærket, således at det er tydeligt, hvad midlerne anvendes til. Folkekirkens civile forpligtelser kommer her i overvejelse, og det vil være naturligt at pege på de udgifter til vedligeholdelse af kulturelle værdier, d.v.s. kirkebygninger og kirkegårde som det område, et bloktilskud skal anvendes til at finansiere. Bloktilskud til middelalderkirker m.v.

medfører, at behovet for en udligningsordning ikke optræder med samme vægt som tilfældet er i øjeblikket. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at udligningsordningen skal afskaffes. Der er derimod behov for, at principperne for udligningsordningen indregnes i et eventuelt bloktilskud. En sådan øremærkning af et bloktilskud vedr. kirkebygningerne sikrer, at pengene føres de rette steder hen. Øremærkningen skal imidlertid skrives ind i bestemmelserne om et bloktilskud. Herved markeres det tillige, at folkekirkens bygninger vedligeholdes i henhold til folkekirkens egne lovgivning herom og ikke i henhold til bygningsfredningslovgivningen. Endvidere gælder det, at kompensation for anden lovgivnings indvirkning på kirkeskatteprovenuet er en meget vigtig ting at få indskrevet i bloktilskudsordningen, da provstierne med den gældende ordning jo har skæbnefællesskab med kommunerne over for skattelettelse og nedskrivninger af udskrivningsgrundlaget, derfor ikke selv har mulighed for at påvirke dets finansieringsgrundlag.

Indførelse af et bloktilskud skal derfor ikke udelukkes, men efter provstiudvalgets opfattelse kan et sådant være med til at skabe en større gennemsigtighed i folkekirkens økonomi.

Venlig hilsen

P.p.v

Leif Arffmann

VESTERBRO PROVSTI
PROVSTIUDVALGET

Sten Wenzel-Petersen

Vesterbrogade 54, 1
1620 København V

Telf. 3321 8319.

E-mail. : swp@km.dk

København V den 10.februar 2010.

Kirkeministeriet
km@km.dk

Høringssvar til Betænkning 1511.

Vesterbro provstiudvalg har på sit møde den 12.1.2010 drøftet Kirkeministeriets betænkning nr. 1511 på dagsordenen.

Der var bred enighed om det omhyggelige udvalgsarbejde, der på god måde belyser de muligheder og konsekvenser, der ligger i de forskellige modeller. Endvidere hæftede man sig ved betænkningens klare strukturelle opbygning.

På spørgsmålet om på hvilket niveau bloktilskuddet mest hensigtsmæssigt kan ydes, var det ikke muligt at opnå en tilsvarende enighed. Man enedes derfor om, at provstiudvalget ikke udtaler sig om dette spørgsmål.

Med venlig hilsen

Viborg Østre provsti
Vognmagervej 14
8800 Viborg
E-mail: Viborgoestre.provsti@km.dk

Til

**Kirkeministeriet,
Frederiksholms Kanal 21,
Postboks 2123,
1015 København K.**

Viborg Østre Provsti, den 18. februar 2010

Provstiudvalget for Viborg Østre provsti har på et møde den 18. februar drøftet betænkningen fra udvalget vedrørende bloktilskud.

Der var hos de fremmødte enighed om, at det fremover er vigtigt at folkekirkens økonomi bliver mere gennemskelig, så borgerne kan se, hvem der betaler for hvad. Dette vil stille Folkekirken stærkere i den løbende samfundsdebat om de økonomiske forhold mellem stat og kirke.

Derfor ser vi indførelsen af bloktilskud til folkekirken som en mulighed for at komme dette ønske i møde, selv om det vil kunne medføre en vis usikkerhed om bloktilskuddets størrelse.

Folkekirkens medlemmer må betale for forkyndelsen og de kirkelige aktiviteter via kirkeskatten, mens alle borgere i Danmark må være med til at betale for vedligeholdelsen af den store kulturarv, som de danske kirker udgør, vedligeholdelsen af de tilknyttede kirkegårde, samt personregistreringen, gennem de almindelige skatter.

Provstiudvalget støtter til dels forslaget i punkt 2.5.5: Model for kombination af nationalt og regionalt niveau, dog med en enkelt ændring:

Det foreslås, at Fællesfonden udbetaler provstiernes bloktilskud direkte til provstierne, da vi er af den opfattelse, at hvis stiftet skal forstå den videre fordeling, vil det kunne betyde et større personaleforbrug i stifterne, samt give stifterne uforholdsmæssig stor magt over Folkekirkens midler. I provstierne er man i forvejen gearet til at håndtere et samlet budget.

Svend Aage Pedersen, Anders Jensen, Lars Raahauge, Kirsten Poulsen
Formand Næstformand Medlem Medlem

istriksforeningen for
Aalborg Budolfi Provsti

Aalborg 17.02.2010.

Kirkeministeriet
Att. Udvalget om Bloktilskud
Frederiksholms Kanal
1015 København K

Vedhæftet hørings svar til Betænkning 1511: Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Notatet har været rundsendt til Distriktsforeningens bestyrelsesmedlemmer og vurderes som repræsenterende bestyrelsesmedlemmernes holdning til spørgsmålet, idet der ikke er fremkommet indsigelser mod udtalelsen og 2 bestyrelsesmedlemmer har erklæret sig parate som medunderskrivere.

Alle bestyrelsesmedlemmer blev ved vort seneste bestyrelsesmøde orienteret om tilkendegivne udsagn og holdninger i forbindelse med konferencen den 30. januar 2010 på Nyborg Strand: "Kirkeliv og de kirkelige reformer", hvori undertegnede deltog.

Med venlig hilsen

Benedicte Laursen
formand

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Vedr.: Betænkning 1511, Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Den gældende model for statens økonomiske støtte til Folkekirken har en historisk baggrund og gælder som bekendt primært tilskud til præstelønninger (og pension).

Udvalgets opgave har været at udforme en model, hvorved tilskuddet flyttes til primært at støtte de af folkekirken varetagne samfundsopgaver.

De foreliggende beregninger tolkes derhen, at de samlede udgifter ikke vil stige, men vægtningen af, hvorfra midlerne skal inddrives, vil ændres.

Samtidig skal der etableres budgetfølgegrupper /afholdes flere møder, som må forventes uvægerligt at medføre nye udgifter.

Som bekendt har organisationsstrukturen for Den Danske Folkekirke gennem de sidste ca. 4 år været genstand for en række analyser med efterfølgende lovgivning og deraf følgende ændringer i struktur og forskellige forvaltningsopgaver.

Jeg skal tillade mig at henvise til Betænkning 1477 fra 2006 (Opgaver i sogn, provsti og stift om ændring af den kirkelige struktur); Betænkning 1491 fra 2007 (Folkekirkens lokale økonomi); Betænkning 1495 fra 2008 (Evalueringsrapport om forsøg med stiftsråd), hvor Stiftsråd nu er etableret med første 4 års funktionsperiode fra 1. november 2009.

Udover disse har Betænkning 1503 fra december 2008 (Uddannelse og efteruddannelse af præster) været til høring. Så vidt vides, foreligger der endnu ikke nogen praktisk konklusion eller udmøntning af de deri stillede forslag, som vil involvere ikke blot provster og præster men også præsentere menighedsråd for nye opgaver, som kan få indflydelse på økonomien.

Konklusion

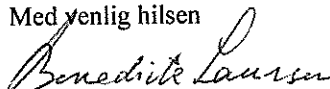
Den umiddelbare anledning til udarbejdelse af Betænkning 1511 på det aktuelle tidspunkt fremgår ikke klart, men Betænkningen præsenterer en række gennemarbejdede modeller for finansieringsprincipper, samt i store træk de forventede konsekvenser af disse. Gentagne gange understreges det, at bloktilskud ikke vil ændre på byrdefordelingen mellem stat og folkekirke.

Grundlæggende vil menighedsrådenes forpligtelse til praktisk varetagelse af de beskrevne samfundsopgaver være uændret, men bevarelse af det nuværende systems sikring af en landsdækkende finansiell solidaritet vil afhænge af valgt bloktilskudsformel.

Samfundsmæssigt er der på nuværende tidspunkt ikke umiddelbart indlysende grunde til ændring af den hidtil gældende praksis for statens støtte til Folkekirken, og under alle omstændigheder bør man afvente virkningen af gennemførelsen af de lovmæssige konsekvenser af de ovenfor anførte Betænkninger.

Man kan således ikke støtte en omlægning til Bloktilskud. Såfremt dette alligevel beslutes, bør det være på nationalt niveau evt. i kombination med regionalt niveau.

Med venlig hilsen

Benedicte Laursen
Formand

**AALBORG NORDRE PROVSTI
PROVSTIUDVALGET**

Klitgårdsvej 30, 9382 Tylstrup.
Tlf. 98 26 14 38 - fax 98 26 14 60 - E-mail orma@km.dk

Tylstrup, den 5. februar 2010.

Kirkeministeriet (e-post)

Provstiudvalget i Aalborg Nordre provsti har behandlet betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud på sit møde d. 1. februar 2010.

Provstiudvalget havde en længere drøftelse af rapporten, især om den grundlæggende tankegang forslaget om en omlægning til bloktilskud er udtryk for. Konklusionen på drøftelsen blev, at provstiudvalget i enighed må fraråde en omlægning af folkekirken økonomi som angivet i betænkningen. Provstiudvalget finder grundlæggende ikke, at en omlægning til bloktilskud vil kunne bidrage positivt til det kirkelige liv.

Provstiudvalgets drøftelse har som nævnt været af principiel karakter. Vi vil derfor ikke fremkomme med kommentarer til de forskellige modeller, betænkningen fremlægger for en overgang til bloktilskud. Men et enigt provstiudvalg vil udtrykke ønsket om, at betænkningens forslag ikke må blive gennemført.

Med venlig hilsen

p.p.v.

Ole Rysgaard Madsen, provst

Kopi:
Folketingets Kirkeudvalg (e-post)
Aalborg Stift (e-post)

den 23. februar 2010

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postbox 2123
1015 København K

Betænkning 1511 – Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Århus Domprovstiudvalg har med interesse arbejdet med spørgsmålet om omlægning af Statens tilskud til folkekirken til et bloktilskud. Provstiudvalget finder, at der kan fremføres gode argumenter for en sådan omlægning af *tekniske* grunde. Provstiudvalget finder ligeledes, at det er vigtigt at lytte til den del af befolkningen, som kan have en anke mod at skulle betale til folkekirkens forkyndelse via statsskatten.

Men Århus Domprovstiudvalg finder, at der mangler en grundlæggende udredning om forholdet mellem stat og kirke, som ikke er udtømt ved Justitsministeriets notat om Grundlovens §4. Ligeledes finder Domprovstiudvalget, at betænkningens sondring mellem samfundsopgaver og rent kirkelige opgaver ikke er hensigtsmæssig eller dækkende.

Domprovstiudvalget tilslutter sig derfor de fire medlemmer af udvalget, som finder, at der ikke bør ændres på statens tilskud til folkekirken, ligesom Domprovstiudvalget tilslutter sig Århus Stiftsråds hørings svar.

Med venlig hilsen
p.u.v.

P.H.Bartholin
domprovst

Århus Vestre Provsti

Provstiudvalget
Engdalsvej 1, 8220 Brabrand
Tlf. 8625 1861
E-mail: aarhusvestre.provsti@km.dk
Web: www.aavp.dk

Brabrand, den 23. februar 2010.

Til
Kirkeministeriet
km@km.dk

Høringssvar vedr. betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken

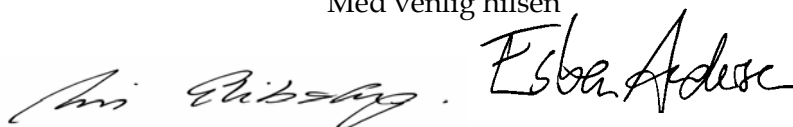
Efter at have drøftet betænkningen afgiver Århus Vestre Provstis provstiudvalg nedenstående høringssvar.

Provstiudvalget har taget positivt udgangspunkt i tanken om bloktilskud, men finder, at den uanset hvilken model man vælger, rejser betydelige problemer af såvel principiel som praktisk karakter i forhold til folkekirkens struktur. Vi tilslutter os derfor de fire medlemmer af udvalget, der anbefaler en videreførelse af den nuværende ordning, med følgende hovedbemærkninger:

- Provstiudvalget tager kraftig afstand fra tanken om øremærket bloktilskud især af 2 årsager. Først fordi den omgår Grundlovens § 4, der fastslår, at den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke, der *som sådan* understøttes af staten. Dernæst fordi udvalget frygter en faldende vedligeholdelsesstandard for folkekirkens bygninger, hvis tanken gennemføres, idet staten da får afgørende indflydelse på kirkebygningernes vedligeholdelse. Imidlertid har staten i mange år har haft og har stadig et stort efterslæb på vedligeholdelse af sine bygninger generelt, og det samlede nuværende statstilskud til kirkerestaurering i henhold til § 20 i lov om folkekirkens økonomi for 2009 og fremefter budgetteres til beskedne 17 mio kr. Begge forhold tyder desværre på lav prioritering af bygningsvedligeholdelse.
- Ved en omlægning til bloktilskud, hvor statens tilskud til præstelønninger m.v. erstattes af rent folkekirkelig finansiering, vil det ikke længere være indlysende, hvorfor præster og provster skal være statsemployede. Uanset om ordningen formelt fortsættes eller ej, vil et ophør af statslig medfinansiering føre mod en opfattelse hos præster og provster af, at deres embeder er rent kirkelige. Dette vil til skade for staten svække præsternes og provsternes nuværende opfattelse af embedernes civile ansvar, der bæres ved siden af forkyndelsesopgaverne.

Det er provstiudvalget bekendt, at der er indsendt høringssvar, som med andre argumenter tilslutter sig en videreførelse af den nuværende ordning, hvorfor udvalget blot skal konkludere som sin opfattelse, at en fortsat gensidig forpligtelse efter de gældende retningslinjer vil tjene både staten og folkekirken bedst.

Med venlig hilsen

Lis Glibstrup
provstiudvalgsformand

Esben Andersen
provst og næstformand